

Neumann Getta

(1949, Timișoara)

Redactoare și autoare

Este fiica Prim-Rabinului Ernest Neumann (1917-2004), rabin al Comunității Evreilor din Timișoara timp de 63 de ani și președinte al comunității din anii 1980, și a lui Edit, n. Fuchs, supraviețuitoare a Holocaustului.

După studii de filologie la Universitatea din Timișoara și o activitate de doi ani la Biblioteca Academiei, Timișoara, emigrează în Germania, unde își continuă studiile la Technische Hochschule Aachen, după care activează în domeniul învățământului în Germania și apoi Elveția.

Dupa încetarea din viață a tatălui ei, Prim-Rabin Dr. Ernest Neumann în 2004, se angajează în activități legate de Comunitatea Evreilor din Timișoara.

Unul din primele proiecte inițiate a fost cel de întreținere a Cimitirului Evreilor din Timișoara - un efort colaborativ de succes, sponsorizat de timișoreni locali și din străinătate, alături de Comunitatea Evreilor. Un element important al proiectului a fost digitalizarea registrelor realizată în colaborare cu ing. Ronald Wagmann pe <https://www.jewishgen.org/>

În 2006 Getta Neumann lansează și redactează împreună cu Irina Stern, Toronto, soția regretatului informatician Tomi Stern, revista online www.bjt2006.org pentru evreii timișoreni și toți cei interesați de prezentul și trecutul comunității evreilor din Timișoara. Revista devine o platformă pe care membrii comunității din Timișoara cât și cei dispersați în Israel și în lumea întreagă se întâlnesc și prezintă informații, amintiri, creații artistice, lucrări literare și documentare legate de viața evreilor timișoreni.

Materialul adunat prin redactarea revistei online, cât și prin întâlnirile evreilor timișoreni organizate la Haifa în 2011, și la Timișoara în 2013, la conferința din Haifa pe tema Timișoarei evreiești din 2015, au constituit punctul de plecare pentru cercetarea în arhive, literatură, mărturii și alte surse a urmelor tangibile și intangibile ale prezenței evreilor în orașul Timișoara.

Interviuri cu foști și actuali membri ai comunității au fost publicate într-un volum de istorie orală *Destine evreiești la Timisoara. Portretul comunității din perioada interbelică până azi*, publicat la Editura Hasefer, București, 2014. A apărut în ediția II în 2018.

În noiembrie 2014, a prezentat la Muzeul de Artă Timișoara comunicarea *Liceele evreiești (1919-1948) în perspectivă istorică și memorialistică*, rezultatul unei cercetări aprofundate a istoriei acestei instituții care trăiește vie în memoria foștilor elevi. Studiul a fost publicat în revista „Euroregionalia, Revistă de studii interdisciplinare”, editată de Muzeul de Artă Timișoara în cooperare cu Centrul de Studii Avansate în Istorie.

În 2019 publică ghidul turistic *Pe urmele Timișoarei evreiești. Mai mult decât un ghid*, Editura Brumar, Timișoara. Volumul cunoaște un succes impresionant de librărie și este apreciat de istorici, arhitecți, de ghizii locali, de localnicii care își descoperă orașul și de turiști.

Ghidul apare în traducere germană la Schiller Verlag în 2021, *Auf den Spuren des jüdischen Temeswars: Mehr als ein Reiseführer*, mulțumită sponsorizării generoase a Ministerului de Afaceri

Externe a Republicii Federale Germane, prin mijlocirea Consulului Ralf Krautkrämer. Publicarea în traducere engleză este programată pentru iunie 2022 la Schiller Verlag, Bonn/Hermannstadt.

În primăvara anului 2021, la inițiativa și cu contribuția majoră a Gettei Neumann s-a realizat, împreună cu Comunitatea Evreilor din Timișoara, *Muzeul Virtual al Evreilor din Timișoara* <https://museum.jewishtimisoara.ro/en/> în cadrul proiectului trans-european *Rediscover*, la care a participat Municipality Timișoara, în parteneriat cu Comunitatea Evreilor.

Getta Neumann aduce o contribuție majoră la conservarea memoriei trecutului comunității evreiești timișorene și a personalităților din comunitate care au contribuit la dezvoltarea și renumele orașului.

Locuiește în Geneva cu soțul ei Albert Herzfeld. Fiul ei, Daniel Klein, este stabilit la Londra.

Publicații

Destine evreiești la Timișoara. Portretul comunității din perioada interbelică până azi, Editura Hasefer, București, 2014. Ediția II, 2018

„Liceele evreiești (1919-1948) în perspectivă istorică și memorialistică”, în „Euroregionalia. Revistă de studii interdisciplinare”, Muzeul de Artă Timișoara, 2014

„Fragmente din istoria coabitării multiconfesionale în Banatul secolului al XX-lea. Prietenia dintre Petru Groza, Otto Roth și Nicoale Brânzeu”, în „Euroregionalia. Revistă de studii interdisciplinare”, Muzeul de Artă Timișoara, 2017

Pe urmele Timișoarei evreiești. Mai mult decât un ghid, 2019, Editura Brumar, Timișoara. În traducere germană, *Auf den Spuren des jüdischen Temeswars: Mehr als ein Reiseführer*. 2019, Schiller Verlag

Surse

Interviurile și articolele din *Destine evreiești la Timișoara. Portretul unei comunități* sunt accesibile online pe site-ul <http://www.memoria.ro/> și în *Muzeul Virtual al Evreilor din Timișoara* <https://museum.jewishtimisoara.ro/> la secția Mărturii.

Sebastian Suci, „Destine evreiești la Timișoara” : o carte pe care trebuie să o citești http://www.bjt2006.org/SS_Destine_evreiesti_recenzie_4917.pdf

Liceele evreiești (1919-1948) în perspectivă istorică și memorialistică <https://museum.jewishtimisoara.ro/wp-content/uploads/2021/05/5ai.2.-Liceele-israelite.-Studiu-Euroregionalia.pdf> în Euroregionalia. Revistă de studii interdisciplinare. Anul I, nr. 1. Timișoara 2014

Smaranda Vultur: „A privi, a vedea: Timișoara evreiască și nu numai”. Orizont, 08/2019 <https://www.cceol.com/search/viewpdf?id=821807>

Luzian Geier, „Mehr als ein neuer Temeswarer Stadtführer : Getta Neumann geht in ihrer Dokumentation auf Spurensuche”. Allgemeine Deutsche Zeitung. 11. August 2019. <https://www.cceol.com/search/viewpdf?id=821807>

Katharina Kilzer, Die Stadt von unerhörter Eleganz – das jüdische Temeswar. Zu: Getta Neumann – „Auf den Spuren des jüdischen Temeswar. Mehr als ein Stadtführer“ Allgemeine Deutsche Zeitung, 29. August 2022

<https://adz.ro/artikel/artikel/die-stadt-von-unerhoerter-eleganz-das-juedische-temeswar>

Muzeul Virtual al Evreilor din Timișoara

<https://www.timisoara-info.ro/ro/cultura/muzee/407-muzeul-virtual-al-evreilor-din-timioara-qprim-rabin-dr-ernest-neumannq.html>

Luzian Geier, Ein Projekt über jüdisches Leben in Temeswar: „Virtuelles Museum Rabbiner Dr. Ernest Neumann“. Landsmannschaft der banater Schwaben e.V. 11.07.2021

https://www.banater-schwaben.org/nachrichten/kultur/details/3465-ein-projekt-ueber-juedisches-leben-in-temeswar-virtuelles-museum-rabbiner-dr-ernest-neumann?tx_news_pi1%5Bday%5D=11&tx_news_pi1%5Bmonth%5D=07&tx_news_pi1%5Byear%5D=2021&cHash=c860782e406daf59d14f29cc3d578b28

Evreii din toate colțurile lumii s-au întâlnit la Timișoara. Iunie 2013. „Adevărul”, 1 iunie 2013

https://adevarul.ro/locale/timisoara/evreiiolturile-lumii-s-au-intalnit-timisoara-1_51a9eadcc7b855ff56492551/index.html